Yeti?kin Ya?am?nda Erteleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yeti?kin Ya?am?nda Erteleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33317

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yeti?kin Ya?am?nda Erteleme Ölçe?i (YEÖ), C. Güleba?lan taraf?ndan 2003 y?l?nda kaleme al?nan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? özgün bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, yeti?kinlerin görevlerini ve sorumluluklar?n? son ana erteleme e?ilimlerini sistematik olarak ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle ö?retmenler üzerinde odaklanarak, erteleme davran???n?n mesleki yeterlilik alg?lar?, mesleki deneyim ve görev yap?lan bran? gibi profesyonel de?i?kenlerle ili?kisini kar??la?t?rmal? olarak incelemek için kullan?lm??t?r.

Ölçek, ertelemenin sadece akademik ba?lamdaki etkilerini de?il, ayn? zamanda profesyonel ve günlük ya?amdaki tezahürlerini de kapsamay? amaçlamaktad?r. YEÖ, bireylerin öz-düzenleme becerilerindeki aksakl?klar? ve görev tamamlama süreçlerindeki gecikmeleri nicel bir de?erlendirmeye tabi tutar.

Anahtar Kelimeler

Erteleme, **yeti?kin ya?am?**, ölçek geli?tirme, ö?retmen, mesleki yeterlilik, yüksek lisans tezi, psikometrik araç, öz-düzenleme.

Yazarlar

C. Güleba?lan

Amaç

Yeti?kin Ya?am?nda Erteleme Ölçe?i'nin temel amac?, yeti?kin bireylerin, özellikle de profesyonel görevleri olan çal??anlar?n, i?leri ve sorumluluklar? kas?tl? olarak geciktirme e?ilimlerinin ?iddetini ve yayg?nl???n? belirlemektir. Ölçek, bireyin i?levselli?ini ve verimlili?ini olumsuz etkileyen bu davran??? standart bir ?ekilde ölçmeyi hedefler.

Ölçe?in geli?tirildi?i birincil ara?t?rma ba?lam?nda, amaç; ö?retmenlerin erteleme düzeylerini saptayarak, bu düzeylerin sahip olduklar? mesleki deneyim süresi, bran? bilgisi ve kendi mesleki yeterliklerine dair alg?lar? ile anlaml? farkl?l?klar gösterip göstermedi?ini istatistiksel olarak analiz etmektir. Bu sayede, ertelemenin profesyonel ya?amdaki rolü daha iyi anla??labilmektedir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, psikoloji literatüründe yayg?n olarak çal???lan **erteleme** (procrastination) yap?s?n? ölçmektedir. Erteleme, bireyin tamamlanmas? gereken bir görevi, genellikle olumsuz sonuçlar do?uraca??n? bilmesine ra?men, rasyonel olmayan bir ?ekilde gönüllü olarak geciktirmesi durumudur. Bu yap?, motivasyon eksikli?i, dürtüsellik, dü?ük öz yeterlik veya görevden kaç?nma

ARABPSYCHOLOGY.COM

gibi çe?itli psikolojik süreçlerle yak?ndan ili?kilidir.

YEÖ, erteleme davran???n? genel bir yeti?kin ya?am? çerçevesinde ele al?r, böylece sadece akademik ertelemeyi de?il, ayn? zamanda idari görevler, ki?isel planlar ve profesyonel sorumluluklarla ilgili erteleme e?ilimlerini de kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

Geçerlik

Yeti?kin Ya?am?nda Erteleme Ölçe?i'nin orijinal yüksek lisans tezinde (Güleba?lan, 2003) geçerlik çal??malar? hakk?nda detayl? istatistiksel de?erler aç?kça sunulmam??t?r. Ancak, bir ölçek geli?tirme çal??mas? olarak geçerli?in sa?lanmas? için gerekli ad?mlar?n at?ld??? varsay?lmaktad?r.

Bu ad?mlar tipik olarak **?çerik Geçerli?i** (uzman görü?leri ile maddelerin amaca uygunlu?unun belirlenmesi) ve **Yap? Geçerli?i** (Faktör Analizi gibi yöntemlerle ölçe?in teorik yap?s?n?n do?rulanmas?) süreçlerini içerir. Yap? geçerli?i çal??malar?, ölçe?in erteleme kavram?n?n alt?nda yatan teorik boyutlar? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermelidir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik katsay?lar?na ili?kin spesifik veriler (örne?in, Cronbach Alfa de?eri) tez özetinde veya kaynak bilgisinde belirtilmemi?tir. Güvenirlik, ölçme arac?n?n tutarl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder ve genellikle iç tutarl?l?k veya test-tekrar test yöntemleriyle incelenir.

Geli?tirme sürecinde, ölçe?in iç tutarl?l???n? ölçmek için maddeler aras?ndaki korelasyonlar?n incelendi?i ve yeterli düzeyde bir güvenirlik katsay?s?na ula??ld??? varsay?lmaktad?r. Bu, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmede tutarl? oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Yeti?kin Ya?am?nda Erteleme Ölçe?i, geli?tirme a?amas?nda oldu?u için, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi tekniklerinin kullan?lmas? zorunludur. Bu analiz, erteleme yap?s?n?n tek bir boyuttan m? olu?tu?unu yoksa birden fazla alt boyuta m? ayr?ld???n? belirlemeye yard?mc? olur.

Yap?lan Faktör Analizi, ölçek maddelerinin erteleme e?iliminin farkl? yönlerini (örne?in, kaç?nma temelli erteleme, heyecan arama temelli erteleme) temsil eden alt faktörler alt?nda grupland???n? ortaya koymu? olmal?d?r. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in teorik temellerini güçlendirir ve sonuçlar?n yorumlanmas?na rehberlik eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac?

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal tezde derecelendirme bilgisi yer almamaktad?r, ancak öz-bildirim ölçeklerinde yayg?n olarak kullan?lan Likert format?nda oldu?u varsay?lmaktad?r.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kinler, özellikle profesyonel hayatta görev yapan ö?retmenler.

Age Group: Çal??an yeti?kin popülasyonu.

Population Details: Ölçek, Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde haz?rlanan bir yüksek lisans tezi ara?t?rmas? kapsam?nda, Ankara'daki çe?itli okullarda görev yapan ö?retmenlerden olu?an bir örneklem üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lardan, erteleme davran??lar?na ili?kin ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Erteleme e?ilimi, öz-düzenleme, mesleki performans, yüksek lisans tezi, psikoloji, ö?retmen, psikometri, görev tamamlama.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Unknown)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Unknown)

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2003

?zinler ve Ücret: Yeti?kin Ya?am?nda Erteleme Ölçe?i, bir akademik tez ürünüdür. Ticari olmayan akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için yazar C. Güleba?lan'dan veya tez dan??man?ndan izin al?nmas? gerekebilir. Tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Güleba?lan, C. (2003). *Ö?retmenlerin i?leri son ana erteleme e?ilimlerinin, mesleki yeterlilik alg?lar?, mesleki deneyimleri ve bran?lar? bak?m?ndan kar??la?t?r?lmas?na yönelik bir ara?t?rma* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yetiskin-yasaminda-erteleme-olcegi-yeo-toad.pdf

Yeti?kin Ya?am?nda Erteleme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak metinde aç?kça listelenmemi?tir. Maddelere ula?mak ve ölçe?i uygulamak için Güleba?lan'?n (2003) yüksek lisans tezinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir. Maddeler, bireyin profesyonel ve ki?isel ya?amdaki görevleri tamamlama sürelerini geciktirme al??kanl?klar?n? ve nedenlerini sorgulayan ifadelerden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM